

Sušice

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Sušice

Nadmořská výška: 472 m n. m.

Počet obyvatel: 10 469

Adresa URL: www.mestosusice.cz

Okres: Klatovy

GPS souřadnice: 49.231676N, 13.520409E

První pís. zmínka: 1233 (791 let)

PSČ: 342 01

Památky a zajímavosti Sušice

Nejvýznamnější památky Sušice jsou soustředěny převážně v centru města nebo na snadno dostupných místech. Začneme tedy naši procházku městem na náměstí Svobody. I přes ničivé požáry se na náměstí zachovalo několik pozoruhodných renesančních domů - objekt staré lékárny neboli Rozacínovský dům čp. 48 - pozdně gotický, renesančně přestavěný, jeho průčelí zdobí renesanční sgrafita, dále hotel Fialka též Krocínovský dům čp. 49 - rovněž pozdně gotický, barokně upraven v 18. století a především Voprchovský dům čp. 40, bývalé děkanství, jedna z nejvýznamnějších památek ve městě, základy domu pochází ze 14. století, i po renesanční přestavbě zůstaly zachovány původní gotické klenby a vstupní portál. V domě se nachází Muzeum Šumavy založené roku 1880, bylo prvním muzeem v jihozápadních Čechách.

Návštěvníci v něm mohou obdivovat stálou expozici sirkařské výroby, sbírku skla, která se díky daru od soukromého sběratele Dr. Ing. Bruno Schreibera ze Švýcarska zařadila mezi pět největších a nejvýznamnějších sbírek skla v České republice. Obrovským lákadlem muzea je Sušický mechanický betlém. Betlém byl zpřístupněn veřejnosti 27.11. 2004. Betlém je jedním z největších v Čechách (dlouhý 5,5 metru, hluboký 3,5 metru, vysoký 2,8 metru), obsahuje asi 140 pohyblivých a 160 pevných figur V Sušických jesličkách jsou zastoupeny významné památky města Sušice (radnice i s fungujícími hodinami, děkanský kostel sv. Václava, kaple Andělíčků, někdejší městské brány, dnes již neexistující židovská synagoga, Rozacínovský a Voprchovský dům), okolí Sušice (vrch Svatobor s rozhlednou, gotický kostel sv. Mikuláše v Kašperských Horách, hrad Kašperk, hrad Rabí, papírna v Prášilech, sklárna v Anníně, kostel na Mouřenci, horské stavení v Horské Kvildě), ale i lidová architektura a život zdejšího kraje (typické šumavské dřevěné, ale i zděné stavby, statek, vodní mlýn, dílna s vodním náhonem, sirkárna, plavení dřeva, těžba zlata apod.). Střed betlému tvoří chlév, svatá rodina a lidé přinášející dary. Jen pár kroků od Muzea Šumavy, si můžeme odpočinout u empírové kašny, původně z poloviny 18. století. V dlažbě vedle empírové kašny má být nově umístěn Kámen neštěstí, ke kterému se vztahují různé pověsti. Sušickému náměstí vévodí renesanční radnice, dnešní podobu získala budova v letech 1850 - 1851. V přízemí budovy je jedna z nejstarších památek Sušice, kamenná deska s latinským nápisem, která připomíná vybudování městských hradeb Janem Lucemburským roku 1322. Po kompletní rekonstrukci radnice v letech 2002 až 2004, byla veřejnosti zpřístupněna 31 metrů vysoká radniční věž a vznikly dvě podkrovní výstavní místnosti. V budově sídlí Městský úřad, Městské informační centrum a Městská policie.

Na náměstí ,na domě čp. 6 si můžeme všimnout pamětní desky, která připomíná zakladatele sirkařství v Sušici Vojtěcha Scheinosta. Na stejné straně náměstí pak můžeme pokračovat k

výstavní budově České spořitelny, která byla vybudována v letech 1929 - 30. Vedle vchodu do spořitelny je umístěn keramický reliéf zobrazující Sušicko v minulosti a tradiční průmysl.

Na protější straně náměstí projdeme úzkou uličkou V Brance na nábřeží Karla Houry, a odtud přes lávku pro pěší, zamíříme na pravý břeh řeky Otavy. Za lávkou odbočíme vlevo a jdeme podél řeky po nábřeží Jana Seitze až k Domu dětí a mládeže.

Za chvíli po pravé straně odbočuje do straně lesní cesta po zelené turistické značce, která nás zavede k barokní kapli Anděla Strážce ze 17. století, místními nazývaného Andělíček Vystoupali jsme na vrch Stráž, do výšky 551 metrů nad mořem k této pověstmi opředené kapli. Jedna z pověstí vypráví o dítěti, kterému se kolem nohy ovinul jedovatý had, dítě však ochránil anděl. Rodiče zachráněného dítěte nechali z vděčnosti vystavět kapli a umístili do ní obraz Anděla Strážce. V roce 1735 byla kaple obehnaná ambity s třemi branami, v každém ze čtyř rohů je umístěna kaple. Kaple je přístupná pouze při bohoslužbách, které se zde konají každý čtvrtek v 18,30 hodin od začátku června do konce srpna a o sušické pouti, vždy první neděli v září. Návštěvu všem vřele doporučujeme, z ochozu kaple je nádherný pohled na Sušici a okolí.

Při zpáteční cestě použijeme schodiště do Palackého ulice. Po levé straně budeme míjet malou kapličku Panny Marie s barokním štítem s letopočtem 1757. Ulice Palackého by nás opět dovedla až k řece Otavě, my však odbočíme o chvíli dříve doleva do ulice Dr. Ed. Beneše. Dojdeme až k mohutné budově Základní školy T.G. Masaryka. V parčíku před ní je umístěna pískovcová socha prvního československého prezidenta T.G. Masaryka. U schodiště pod sochou se nachází Památník odboje připomínající oběti 1. a 2. světové války a komunismu. Odtud půjdeme vlevo podél Otavy, aniž bychom přešli na druhý břeh řeky.

Dostaneme se k hlavnímu mostu přes řeku Otavu a na druhé straně ulice nás jistě zaujme klášterní kostel sv. Felixe a kapucínský klášter z roku 1654. Činnost kláštera trvala bez přerušení až do roku 1950, kdy byli vyhnáni řeholníci a klášter obsadilo vojsko. Kapucíni se opět do kláštera vrátili až v roce 1993, v současné době působí v klášteře dva bratři kapucíni. Ke kostelu přicházíme po širokém kamenném schodišti. Průčelí kostela zdobí mozaika představující Milostný obraz Panny Marie Bolestné. Provedli ji roku 1986 na náklad kněze a věhlasného léčitele P. Františka Ferdý pracovníci Uměleckých řemesel. Milostný obraz daroval nově založenému kapucínskému klášteru hrabě Jindřich Michael Hyzrle z Chodů jako výraz poděkování za zázračné obživení svého syna při porodu. S Milostným obrazem v Sušici byla spojována řada zázračných uzdravení, takže k obrazu začali putovat poutníci a pořádala se procesí. U vchodu do kostela je umístěna pamětní deska, věnovaná páterovi Františku Ferdovi. Stejně jako podnik Solo, Sušici proslavil páter František Ferda. Práci duchovního nesměl po většinu svého života vykonávat a tak se věnoval přírodní medicíně. Byl známým léčitelem, jehož pomoc vyhledávali lidé z celé republiky. Naproti klášternímu kostelu sv. Felixe je další zajímavý objekt. Jedná se o budovu Zemské pstruhové líhně. Zemská líheň pro chov pstruhů a lososů byla v Sušici založena roku 1871. V tato místa byla přenesena roku 1881 a v nynější podobě vybudována v roce 1933.

Přejdeme hlavní most přes řeku Otavu, otevírá se nám znovu pohled do náměstí a také na zbytek městských hradeb v areálu Muzea Šumavy. Po dlouhá staletí spojoval levý a pravý břeh města jediný most. Původně byl kamenný, ale po zřícení byla jedna část nahrazena dřevěnou konstrukcí. Ta neunesla o Velikonocích 24. dubna roku 1859 množství účastníků procesí a prolomila se. O neštěstí napsal črtu Osudné Velikonoce v Sušici 1859 Karel Klostermann. Po zřícení dřevěné mostní

konstrukce byla zakrátko mostní část provizorně znovu zhotovena ze dřeva. Most vydržel v této podobě do roku 1882. Tehdy byla dřevěná polovina mostu definitivně stržena a nahrazena železnou konstrukcí. Součástí mostu bývaly kaplička sv. Kříže a socha sv. Jana Nepomuckého. Při stavbě nového mostu byla kaplička zbourána. Socha byla přenesena před klášter a velký kříž v boční kapli kapucínského kláštera pochází ze zrušené kaple. Hned za mostem odbočíme vlevo do ulice Příkopy. Po chvilce přijdeme k vysoké zdi obklopující Starý židovský hřbitov. Do prostoru hřbitova můžeme nahlédnout skrz kovovou mříž nebo si půjčit klíče v Městském informačním středisku. Hřbitov přiléhá k městským hradbám, byl založen asi roku 1626, rozšiřován v 17., 18. a 19. století, nejstarší čitelný náhrobek pochází z roku 1708, pohřbívalo se zde do roku 1875. Jedná se o velmi cenný hřbitov s náhrobků barokního a klasicistního typu. V letech 1987 - 88 byl hřbitov opraven. Přejdeme na druhou stranu ulice Příkopy a vstoupíme do uličky Na Baště. Jsme v místech, kde byly v Sušici soustředěny domy se židovským obyvatelstvem. Do roku 1860 stoupl počet osob židovského vyznání asi na 300 osob (asi 7 % obyvatel). Nacházela se tady i Židovská synagoga, která byla bohužel zbořena v letech 1963 - 64, kvůli nové výstavbě.

Z ulice Na Baště je vidět věž kostela sv. Václava v Kostelní ulici. Kostel pochází asi z poloviny 14. století, byl barokně přestavěn po požáru města v roce 1707, věž je z roku 1773. Pseudogotická úprava západního průčelí byla provedena v letech 1884 - 1885. Kostelní ulicí jsme opět prošli na náměstí Svobody, kde naše procházka po Sušici začala.

Hora Svatobor (845 m. n. m.) se majestátně tyčí nad Sušicí a z jejího vrcholku shlíží na toto městečko na Otavě tři vysoké věže. Kromě masivní betonové věže a příhradové ocelové konstrukce, které slouží přenosu tv. signálu a telekomunikacím, můžeme nalézt na nejvyšším místě Svatoboru také 32 metrů vysokou kamennou rozhlednu.

U jejího zrodu stály dvě spolupracující organizace - sušická pobočka KČT (založená v r. 1890) a Okrašlovací jednota Sušice. První kroky byly uskutečněny v roce 1894, kdy se oba spolky dohodnuly na výstavbě věže na Svatoboru. Začaly se pořádat veřejné sbírky, veškeré svoje peníze do projektu vložila právě Okrašlovací jednota Sušice. Díky vstřícnému přístupu majitele panství Hrádek-Desfours byl získán potřebný pozemek na vrcholku hory. Zcela zdarma byl arch. Vratislavem Pasovským (tehdejší předseda KČT) vypracován projekt, který počítal s 25metrů vysokou kamennou věží. Její realizací byl v roce 1895 pověřen sušický stavitel Rudolf Mirvald. Výstavba věže byla narušena nejen finanční situací, ale i technickými problémy (dovoz materiálu) a nepřízní počasí. Budování rozhledny se postupně protáhlo až na 4 roky a náklady na ni dosáhly skoro 4 tisíc zlatých. Přesto si ještě turisté museli na zpřístupnění počkat, neboť další 2 roky se stavěla přilehlá turistická útulna. Přáním odboru KČT totiž bylo předání obou objektů veřejnosti najednou. Stalo se tak 8. září 1900.

Svatoborská rozhledna označovaná jako „Sušický maják“ měla tvar komolého kuželu zakončeného cimbuřím. V roce 1906 byla její vrcholová část zastřešena, aby chránila návštěvníky před větrem a deštěm. Jenže osud rozhledny se začal pomalu naplňovat. Již po několika letech provozu se začala naklánět k severovýchodu vinou nesourodého podloží. Její vychýlení dosáhlo více než 1 metr a ve zdivu se začaly objevovat trhliny. Věž sice byla stažena ocelovými pásy, ale její stav se zhoršoval, až byla na počátku 30. let uzavřena. Město i KČT sice počítalo s opravou věže, jenže podle posudku odborníků měla být věž zbourána. Demolice rozhledny měla být dokonce nafilmována, ale 4. května 1934 se při

přípravných pracích zřítla sama. Poškozená útulna byla zlikvidována o čtyři dny později.

Pouze několik dní poté, 10. května 1934, se započalo s výstavbou nové rozhledny a chaty. Ač se původně přemýšlelo o rozhledně železné, měla na Svatoboru vyrůst opět věž kamenná. Její realizací byl pověřen arch. Jan Houra (později navrhl rozhlednu na Javorníku) a to podle původního projektu Vratislava Pasovského. Náklady na stavbu rozhledny činily 100 tisíc Kč a financoval ji KČST, město Sušice, místní spořitelna a další menší dárci. Slavnostní otevření 32metrů vysoké věže proběhlo 12. srpna 1934 za velkého zájmu veřejnosti. O rok později byla otevřena nová turistická chata, která slouží návštěvníkům dodnes.

Během druhé světové války sloužila chata na Svatoboru jako zotavovna pro německé děti. Od padesátých let až do roku 1970 areál okupovali vojáci. Poté jej vlastnil SSM, a to až do sametové revoluce v roce 1989. V současné době rozhlednu spravuje město Sušice, které chatu s věží postupně opravuje (např. v roce 2007 byla předělána kuchyně a WC, proveden byl nový vrt z důvodu nedostatku vody, v roce 2008 získala rozhledna nové zastřešení poškozené orkánem Kyrill).

